

Sivistyslautakunta

AIKA 26.02.2019 klo 18:30 - 19:35**PAIKKA** Kaupungintalo, kaupunginhallituksen huone**KÄSITELTÄVÄT ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
13	Kokouksen avaaminen	22
14	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	23
15	Pöytäkirjantarkastajien valinta	24
16	Työjärjestyksen hyväksyminen	25
17	Sivistystoimen viranhaltijapäätökset	26
18	Varhaiskasvatuksen toimien täyttölupa	27
19	Esiopetuspaikat lv. 2019-2020	28
20	Sivistystoimen talousarvion toteutuminen sekä toiminnan ja talouden raportti vuodelta 2018	29
21	Toimenpiteet ja tiedoksisaatot	31
22	Muut esille tulevat asiat	32
23	Kokouksen päättäminen	33

Sivistyslautakunta

26.02.2019

OSALLISTUJAT

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
LÄSNÄ	Karvonen Ilpo Kauranen Greta Hautala Pirkko Haapanen Pauliaukusti Aulakoski Eeva Halonen Jarmo Mykkänen Teija	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen varajäsen varajäsen	
POISSA	Tikanmäki Jussi Karvonen Jarkko	jäsen jäsen	opiskelueste työeste
MUU	Lehtosaari Jukka	esittelijä/pöytäkirjanpitäjä	

ALLEKIRJOITUKSETIlpo Karvonen
PuheenjohtajaJukka Lehtosaari
Pöytäkirjanpitäjä**KÄSITELLYT ASIAT**

13 - 23

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.
Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.

Tarkastusaika ___ / ___ 2019

Pauliaukusti Haapanen

Jarmo Halonen

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Tarkastettu pöytäkirja on julkastu yleisesti nähtäväksi Pyhäjärven kaupungin verkkosivuilla 28.2.2019. Kunnan jäsenen ktsotaan saaneen tiedon seitsemän päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon. (KL 140 §).

Sivistyslautakunta

§ 13

26.02.2019

Kokouksen avaaminen

944/00.02.04/2013

SIVLTK § 13

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.40.

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

945/00.02.04/2013

SIVLTK § 14

Kuntalain 103 §:n mukaan muun toimielimen kuin valtuuston kokous on päätösvaltainen kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Sivistyslautakunnan päätösvaltaisuus edellyttää siten neljän jäsenen läsnäoloa.

Pyhjäjärven kaupungin hallintosäännön (27.11.2017 § 118) 123.1 §:n mukaan kokouskutsun antaa toimielimen puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Hallintosäännön 123.2 §:n mukaan kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Hallintosäännön 123.3 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

Hallintosäännön 127 §:n mukaan toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsitteelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

Hallintosäännön 131 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

946/00.02.04/2013

SIVLTK § 15

Hallintosäännön 142.3 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirjan tarkastamiseen liittyy oikeusvaikutuksia. Vakiintuneen käsityksen mukaan päätöksen katsotaan syntyvän vasta sitä koskevan pöytäkirjan tarkastamisella. Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että pöytäkirja on tarkastettu.

Pöytäkirja tarkastetaan pääsääntöisesti toisena arkipäivänä kokouksesta. Tarkastuksen jälkeen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen julkaistaan yleisesti nähtäväksi, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu Pyhäjärven kaupungin verkkosivuilla kolmantena päivänä kokouksesta.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi sivistyslautakunnan jäsentä.

Päätös:

Valittiin Pauli aukusti Haapanen ja Jarmo Halonen.

Työjärjestyksen hyväksyminen

621/00.02.04/2012

SIVLTK § 16

Hallintosäännön (27.11.2017 § 118) 133.1 §:n mukaan asiat käsitellään asialistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hallintosäännön 134 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Kyseinen asia voidaan päätätä vain viranhaltijaesitystä.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimitella voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta päätätä käsitellä asiat asialistan mukaisessa järjestyksessä.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta

§ 17

26.02.2019

Sivistystoimen viranhaltijapäätökset

2235/00.02.04/2019

SIVLTK § 17

Sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden päätösten otto-oikeuden käyttäminen ajalta 29.1.2019-25.2.2019.

Sivistyslautakunnan puheenjohtaja on käsitellyt päätökset 14 vuorokauden sisällä päätöksen tekemisestä ja todennut, ettei niihin sisälly päätöksiä, jotka olisi siirrettävä sivistyslautakunnan käsiteltäväksi.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta päättää merkitä viranhaltijapäätökset tiedokseen.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Varhaiskasvatuksen toimien täyttölupa

2237/01.01.00/2019

SIVLTK § 18

Uusi varhaiskasvatuslaki (540/2018) astui voimaan 1.9.2018. Laissa määritetään mm. varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitus ja henkilöstön kelpoisuusehdot. Lain mukaan jokaisessa päiväkotiryhmässä tulee olla vähintäänkin yksi varhaiskasvatuksen opettajan, yksi varhaiskasvatuksen sosionomin ja yksi varhaiskasvattajan kelpoisuusehdot täyttävä työntekijä.

Siirtymäsäännöksen mukaan uuden lain vaatimusten mukaiseen henkilöstövaatimukseen tulee päästä viimeistään 1.1.2030 mennessä. Vakansseja uudelleen täytettäessä tulee noudattaa uusia vaatimuksia lain voimaan tulosta lähtien.

Tällä hetkellä päiväkodeissa Pyhäjärvellä on määräaikaisesti täytetty kaksi varhaiskasvatuksen opettajan tointa Hoijakassa. Tarve on jatkuva, joten perustelua määräaikaisuudelle ei ole. Samoin määräaikaisesti on täytetty Hoijakassa varhaiskasvattajan toimi, jonka tarve on niin ikään jatkuva, eikä perustelua määräaikaiseen täyttämiseen ole. Toimien täyttäminen toistaiseksi ei aiheuta kustannusten kasvua.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta päättää esittää kaupungin hallitukselle, että se myöntää luvan kahden varhaiskasvatuksen opettajan ja yhden varhaiskasvattajan toimen täyttämisen toistaiseksi 1.8.2019 alkaen.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Esiopetuspaikat lv. 2019-2020

SIVLTK § 19

Esiopetukseen osallistuminen OPH:

"Perusopetuslain (26a §) mukaan lasten tulee vuotta ennen oppivelvollisuutensa alkamista osallistua esiopetukseen tai esiopetuksen tavoitteet täyttävään muuhun toimintaan. Pääsääntöisesti esiopetukseen osallistua lapset ovat kuusivuotiaita.

Esiopetuksen järjestäjät ilmoittavat esiopetuksen alkamisesta hyvissä ajoin ennen tarjoamansa esiopetuksen alkamista, jotta huoltaja voi hakea lapselle esiopetuspaikkaa. Periaatteena on, että esiopetukseen ilmoitetut lapset osallistuvat esiopetukseen säännöllisesti, jotta esiopetukselle asetetut tavoitteet voivat toteutua.

Mikäli huoltaja ei ilmoita esiopetukseen, tulee hänen huolehtia, että lapsi osallistuu muuhun esiopetuksen tavoitteet täyttävään toimintaan. Tämän toiminnan luonteesta ei ole säädöksissä tarkempia kuvauksia.

Jos lapsen oppivelvollisuus vamman tai sairauden vuoksi alkaa jo 6-vuotiaana ja hänellä on pidennetyn oppivelvollisuuden päätös, hänellä on oikeus esiopetukseen sinä vuonna, kun hän täyttää viisi vuotta. Pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevalla lapsella lapsella on velvoite osallistua esiopetukseen myös oppivelvollisuuden alkamisvuonna eli kuusivuotiaana.

Lapsella on myös oikeus esiopetukseen oppivelvollisuuden alkamisvuonna eli 7-vuotiaana, jos hän perusopetuslain 27 §:n mukaisesti aloittaa perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin."

Esiopetusvelvollisia ovat 1.8.2019 alkaen vuonna 2013 syntyneet lapset, joita Pyhäjärvellä on 50.

Koulutoimi on lähettänyt 16.1.2019 sähköisen ilmoittautumisen ohjeet (oheismateriaali 1) näille esiopetusvelvollisten lasten huoltajille sekä ilmoittanut asiasta Pyhäjärven Sanomissa ja kaupungin nettisivuilla. Ilmoittautumisaika on ollut 20.1. - 10.2.2019 (oheismateriaali nro 2).

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta määrittää lasten esiopetuspaikat oheismateriaalin 3 mukaan seuraavasti:

Ikosen koulu 50 opp.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Esiopetukseen otettujen nimilista pöytäkirjan liitteenä nro 2.

Sivistystoimen talousarvion toteutuminen sekä toiminnan ja talouden raportti vuodelta 2018

2249/02.02.01/2019

SIVLTK § 20

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Pyhjärven kaupunginhallitus käsittelee tilinpäätöksen alustavan suunnitelman mukaisesti 25.3.2019.

Tilastokeskuksen ilmoituksen mukaan väestön ennakkotilastosta ei tuoteta enää uusia julkistuksia. Vuoden 2018 asukaslukuna käytetään tällä hetkellä tiedossa olevaa väestömäärää, joka on 5.247 asukasta. Tilastokeskuksen vuoden 2018 viralliset asukasluvut kunnittain julkistetaan 29.3.2019.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan laillisuutta uhkaavia tekijöitä.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 30.6.2014 § 70 Pyhjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

- Kaupungin toimielinten ja konserniyhteisöjen tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Toimielimet ja konserniyhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskien hallinnan kehittämisestä osana toiminnan ja talouden seurantaa ja raportointia.
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta seurataan talousarviovuoden aikana osavuosikatsauksessa. Riskienhallinnan raportointi toteutetaan säännönmukaisena osana kaupungin normaalia raportointia. Raportoinnissa on tärkeää keskittyä merkittävimpiin riskeihin.
- Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä

havaittujen puutteiden korjaamiseksi sekä konsernivalvonnasta. Kaupunginhallituksen selonteko perustuu sen alaisten toimielinten ja konserniyhteisöjen laatimiin selontekoihin. Toimielinten tulee käsitellä oman tehtäväalueen selonteko merkittävimmistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Sivistyslautakunnan talousarvio toteutui vuonna 2018 toiminnallisesti ja taloudellisesti pääosin suunnitellun mukaisesti. Koko sivistyslautakunnan osalta tulojen toteutusprosentti oli 100,98 % ja menojen 99,87 % verrattuna talousarvioon. Näin ollen sivistyslautakunnan tilinpäätös muodostui talousarvioon nähden 9.475 € ylijäämäiseksi.

Varhaiskasvatuksen osalta päiväkotien ja erityisvarhaiskasvatuksen toteutuma alitti talousarvioon arvioidut määrärahat. Hoidossa olevien lasten määrä väheni ja pienenvään lapsimäärään on onnistuttu sopeuttamaan myös kulut.

Perusopetus puolestaan meni odotetusti yli arvioidusta talousarviosta. Merkittävin ylityksen aiheuttava tekijä oli kesken lukuvuoden aloitettu JOPO-luokan toiminta.

Toisen asteen koulutus, mikä pitää sisällään lukio-opetuksen sekä vapaa-aikatoiminta kokonaisuudessaan pysyivät hyvin talousarvion raameissa.

Oheismateriaalina nro 4 sivistyslautakunnan tilinpäätös vuodelta 2018.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta

1. merkitsee vuoden 2018 tilinpäätöksen tiedokseen ja
2. hyväksyy vuoden 2018 toiminnan ja talouden raportin lähetettäväksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Sivistystoimen tilinpäätös sekä toiminnan ja talouden raportti pöytäkirjan liitteenä nro 3.

Sivistyslautakunta

§ 21

26.02.2019

Toimenpiteet ja tiedoksisaatot

2236/07.02.01/2019

SIVLTK § 21

- Kaupunginhallituksen 11.2.2019 päätös § 38 Valtionosuudet vuonna 2019.

- Kaupunginhallituksen 11.2.2019 päätös §39 Jopo-luokan toiminnan vakinaistaminen.

- Kaupunginhallituksen 11.2.2019 päätös § 40 Virkanimikemuutos.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Asiat saatetaan sivistyslautakunnalle tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta

§ 22

26.02.2019

Muut esille tulevat asiat

2234/00.02.04/2019

SIVLTK § 22

Ei muita asioita.

Sivistyslautakunta

§ 23

26.02.2019

Kokouksen päättäminen

944/00.02.04/2013

SIVLTK § 23

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.35.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Pöytäkirja on asetettu nähtäville yleiseen tietoverkkoon Pyhäjärven kaupungin verkkosivuille 28.2.2019, www.pyhajarvi.fi (hallinto, esityslistat ja pöytäkirjat)

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kuntalain 135 §:n mukaista kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 137 §:n mukainen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät:
	Hallintolainkäyttöl 5 §:n 1 mom. / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite</p> <p>PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN [lautakunta/hallitus] Ollintie 26 86800 PYHÄSALMI Pykälät:</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.</p> <p>2) Oikaisuvaatimus tehdään Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle. Postiosoite: PL 293, 90101 Oulu Käyntiosoite: Linnankatu 1-3 Sähköpostiosoite: kirjaamo.pohjois@avi.fi Puhelinvaihe: 0295 017 500 Kirjaamon aukioloaika: virasto on avoinna ma-pe klo 8.00–16.15 Pykälät: 19</p> <p>Oikaisuvaatimus AV:lle tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle tiedoksi. Oikaisuvaatimukset AV:in tulee käsitellä kiireellisinä. AV:in päätös on maksuton.</p> <p>AV:in oikaisuvaatimuksesta antamaan päätökseen saa hakea vielä muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen ei voi enää hakea muutosta. Hallinto-oikeuden päätös on maksullinen.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Liitetään pöytäkirjaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
	<p>Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite</p> <p>Pohjois-Suomen hallinto-oikeus PL 189 90101 OULU Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi</p> <p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus: pykälät: Valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus: pykälät: Valitusaika 30 päivää</p>
	<p>Muu muutoksenhakuviranomainen, osoite ja postiosoite Pykälät Valitusaika</p> <p>Hankinto-oikaisu 14 päivää Pyhäjärven Ollintie 26 86800 PYHÄSALMI Sähköposti:</p> <p>Markkinaoikeus 14 päivää PL 118 00131 HELSINKI Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi</p> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.</p>
Valitusasiakirja	<p>Valitusasiakirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi, ammatti, asuin kunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet <p>Valitusasiakirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ai-noastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuin kunta ja postiosoite.</p> <p>Valitusasiakirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.</p> <p>Valitusasiakirjaan on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §: ssä säädetään.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhä-, itsenäisyys-, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät:</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät:</p>
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.

Liitetään pöytäkirjaan.

